

Representation of Mahajanaka

Nantaporn Wongchestha¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องภาพตัวแทนของพระมหาชนก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นภาพตัวแทนของพระมหาชนกในบทพระราชนิพนธ์ *พระมหาชนก* กับผู้ประพันธ์คือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยเห็นว่าพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ แม้เป็นองค์ที่สามารถจาก *นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ* (2537) และ *ติโต* (2538) แต่เป็นองค์ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงโปรดมากที่สุด และถูกตีพิมพ์เผยแพร่ในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี เมื่อ พ.ศ. 2539 จึงทำให้มีอาจปฏิเสธการเชื่อมโยงการสื่อความหมายของความเป็นราชาระหว่างพระมหาชนกและพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้

การศึกษาใช้แนวคิดการถอดความตัวบทของกาดาเมอร์ที่ว่า ภาษามีบทบาทในการสื่อความหมายระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร สารที่ถูกสื่อออกไปมักไม่ตรงกับสารที่ผู้รับสารถอดความออกมา เนื่องจากข้อจำกัดของประสบการณ์ การสื่อความ ความเข้าใจภาษา หรือประเภทสื่อที่แตกต่างกัน รวมถึงมิติการคาดคะเนความหมายในถ้อยความที่ถูก “กล่าวถึง” ไปสู่ความหมายที่ “มิได้ถูกกล่าวถึง” และผู้วิจัยเลือกแนวคิดการเป็นภาพตัวแทนในมุมมองที่ผู้รับสารถอดความหมายจากตัวบทของไคเยอร์และสร้างความหมายบนฐานความเป็นจริงของตนของฮอลล์

การศึกษาพบว่า พระมหาชนกในบทพระราชนิพนธ์ *พระมหาชนก* เป็นภาพตัวแทนของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช 3 ประการ คือ ความเป็นราชา บุญญาธิการ และธรรมราชา ความเป็นราชาของพระมหาชนกจากการสืบสายโลหิตสะท้อนความเป็นราชาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา-

¹ Lecturer in the Department of Mass Communication Administration, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University.

ภูมิพลอดุลยเดชที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกันในเรื่องชาติกำเนิด ประสบการณ์ การขัดเกลาทางสังคมครั้งเยาว์วัย แม้ว่าจะแตกต่างกันในรายละเอียดการขึ้น ครองราชย์ การเป็นผู้มีบุญญาธิการเป็นความเชื่อตามวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนจาก พระราชพิธีต่างๆ และความเป็นธรรมราชานั้น สะท้อนจากที่กษัตริย์ทั้งสอง พระองค์ทรงบำเพ็ญทศพิธราชธรรม โดยเฉพาะวิริยะบารมีร่วมกับการใช้ความ เป็นเจ้าชีวิตและเจ้าแผ่นดินเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของพสกนิกรรวมถึงการ ก่อตั้งสถาบันการศึกษาหรือศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตรและการพึ่งพาตนเอง ยิ่งไปกว่านั้น พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงรักษา พระราชสัญญาในปฐมบรมราชโองการเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 ว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

Abstract

The study's objective is to examine representation of between of King Mahajanaka, in the story of Mahajanaka in *The Story of Mahajanaka*; and its author, His Majesty King Bhumibol Adulyadej. *Though the Story of Mahajanaka* is His Majesty's third literature after *Nai In Phu Pid Thong Lan Phra* (1994) and *Tito* (1995), it was mentioned to be His Majesty's the most beloved and was featured during the ceremony dedicated to his 50th year accession to the throne. Therefore, it is inevitable for readers to make perceive the meaning of kingship between the fictional kingships of Mahajanaka to that of His Majesty.

This study applied Gadamer's hermeneutical approach to language whereby hermeneutical experience is less that of language and language can never succeeds in exhausting everything that wants to be said and understood because of the speculative structure of language. In term of representation, the researcher applied Dyer's typography of representation concerning what receiver think being represented to them, and Hall's

constructionist approach where meanings are constructed based on material reality.

The study found that Mahajanaka's kingship in *the Story* contained the elements of kinship, great being, and Dhamma Raja (the Righteous King), through practicing of Dasarajadhamma (The ten principles of the Righteous King). Considering the kingship of King Mahajanaka as the "unsaid" representation of His Majesty, both kings shared the similar background from their kinship and childhood socialization although different in the process of being crowned. Both were believed being a great being and practicing merit to overcome the obstacles as well as applying wisdom in benefit of their people. As the Lord of Life and the Lord of the Land, both kings improved the quality of life of the people and the quality of land via their concerns regarding the ignorance of the noble men and people. As a result, both kings founded educational centers which focuses on agricultural oriented and self-reliance. Moreover, His Majesty expanded his Lord of the Land duty by reaching out to people in every region of the country. It could be concluded that Dhamma Raja of King Mahajanaka represents that of His Majesty, and proved that His Majesty had lived up to the oath on May 5, 1950, the day he was crowned, which said, "I shall reign with Dhamma for the benefit and happiness of all the Siamese (Thai people)."

Keywords: Mahajanaka, His Majesty King Bhumibol Adulyadej, Dhamma Raja, the Righteous King, Dasarajadhamma, Ten Principles of a Righteous King